

مخالف تفکیک جنسیتی در فضاهای عمومی هستیم ما نه عربستانییم و نه ترکیه

گفت‌وگو با حمیرا ریگی، نخستین زن بلوچی که فرماندار قصرقند شد

تهیه و تنظیم: آمنه شیرافکن

رشته فیزیوتراپی. حمیرا ریگی کار خود را به‌عنوان نماینده عالی دولت در شهرستان قصرقند، روز پنج‌شنبه، ۲۸ فروردین ۹۳ آغاز کرد. قصرقند در ۶۰۰ کیلومتری جنوب زاهدان و حد فاصل شهرستان‌های چابهار، نیکشهر و سرباز است.

او بیش از ۲۰ سال تجربه کاری در کارنامه‌اش دارد و در دستگاه‌های مختلف فعالیت داشته، از ریاست اداره بهزیستی گرفته تا بخش‌داری مرکزی چابهار که در مجموع هفت سال طول کشیده است.

ریگی همچنین مشاور مدیرکل بهزیستی سیستان و بلوچستان، دبیر کمیسیون امور بانوان فرمانداری چابهار و دبیر کمیسیون شورای شهر چابهار بوده است. گفت‌وگوی ما با او بر کیفیت زندگی و شاخص‌های آن متمرکز شده است.

خانم ریگی، از نگاه شما چه عواملی کیفیت زندگی را می‌سازد؟

به اعتقاد من، آن چیزی که کیفیت زندگی را می‌سازد اخلاقیات و

با حمیرا ریگی بنای مصاحبه داشتیم. آن روزها در تهران بود و سرگرم مراقبت از همسرش در بیمارستان. بنا شد وقتی به قصرقند رسید مصاحبه تلفنی یا حضوری انجام شود. بعدتر، تماس‌های مکرر ما با او به نتیجه نرسید تا اینکه متوجه شدیم تصادف کرده و در بیمارستانی در زاهدان بستری شده است. به همین دلیل گفت‌وگو به صورت مکتوب انجام شد، آن هم در شرایط بیماری و بیمارستان. حمیرا ریگی به دو دلیل جزو اولین‌هاست؛ او نخستین فرماندار ایران از قوم بلوچ و اهل سنت است و نخستین بخشدار زن استان سیستان و بلوچستان (طی سال‌های ۸۰ تا ۸۵) در چابهار بوده است. مادری و همسری و مدیریت در مقام فرماندار را با هم انجام می‌دهد و سوای اینها فیزیوتراپیست است. ریگی متولد ۱۳۵۴ در سیستان و بلوچستان است و صاحب سه فرزند. هم فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات است و هم فارغ‌التحصیل دانشکده پیراپزشکی در

در رأس آن صداقت و اعتماد متقابل است. بقیه فاکتورها از جمله مباحث مادی در جایگاه‌های بعدی قرار دارند. کمبود این فاکتورها نمی‌تواند به استمرار خوشبختی لطمه بزند، اما در نبود اخلاقیات چیزی به نام کیفیت زندگی وجود ندارد.

فکر می‌کنید نقش ساختارها و فرد در شکل‌گیری مفهوم کیفیت زندگی تا چه میزان پررنگ است؟

همان‌طور که گفتیم چون کیفیت را در مسائل اخلاقی می‌دانم و از طرفی اخلاقیات به فرد محدود نیست و ما در حوزه‌های اجتماعی هم شاهد بروز یا فقدان اخلاقیات هستیم، پس لزوماً کیفیت زندگی مسئله‌ای فردی یا درونی نیست، بلکه وجه اجتماعی نیز دارد.

اگر بخواهیم کیفیت زندگی را از منظر کیفیت زندگی برای زنان و مردان بررسی کنیم، چطور؟

با توجه به جایگاه زنان و مردان در جامعه و نگاه جامعه به هر کدام، قطعاً شاهد تفاوت کیفیت زندگی مردان و زنان خواهیم بود. جامعه ما جامعه‌ای صددرصد ایده‌آل نیست، پس نوع نگاه به افراد تابعی از جنسیت است. از طرفی، زنان با توجه به آفرینش خاصی که دارند در برخورد با بی‌اخلاقی‌ها آسیب‌پذیرترند.

با توجه به تأکیدتان بر آسیب‌پذیر بودن زنان هنگام مواجهه با بی‌اخلاقی‌ها، فکر می‌کنید چطور می‌توان ساختارهای اجتماعی را به سمتی هدایت کرد که زنان کمتر آسیب ببینند؟

همان‌طور که گفتیم زنان در برخورد با بی‌اخلاقی شکننده‌ترند. اگر شرایطی به وجود بیاید که به سمت جامعه‌ای آرمانی برویم، آن‌گاه می‌توانیم ادعا کنیم که زنان می‌توانند در جامعه برای لذت بردن از زندگی و افزایش کیفیت زندگی با مردان برابری کنند.

در اغلب شهرهای ایران فضاهای عمومی و شهری از جمله پارک‌ها با تأکید بر تفکیک جنسیت طراحی و اجرا و بودجه‌ریزی شده است. این تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری را درست می‌دانید؟

شخصاً مخالف تفکیک جنسیتی در فضاهای عمومی هستیم، اما معتقدم برای اینکه زنان و مردان بتوانند به شکل برابر از زندگی لذت ببرند به فرهنگ‌سازی نیاز داریم.

در این زمینه آیا نمونه‌هایی را از کشورهای دیگر مطالعه کرده‌اید؛ اینکه چطور با تقسیم فرصت‌های شهری برابر

در میان شهروندان شما به یک برنامه عمل رسیده‌اند؟

با توجه به اینکه هر جامعه‌ای شرایط فرهنگی و اجتماعی خاصی دارد نمی‌توانیم نسخه‌ای واحد برای تمام ملت‌ها بپیچیم. ایران کشوری منحصر به فرد است با مردمی منحصر به فرد. پس شبیه هیچ کشور دیگری نیست و الگوی هیچ کشوری را هم نمی‌توانیم در ایران عملیاتی کنیم. ما زنان و مردانی معتقد داریم که برای برخورد با ایشان حریم و چارچوب تعیین می‌کنند. ما نه عربستانیم و نه ترکیه.

فکر می‌کنید مهم‌ترین عاملی که موجب رضایت زنان ایرانی از زندگی می‌شود چیست؟ با در نظر گرفتن مشاهدات خود در حوزه کاری و فعالیت‌تان به این سؤال پاسخ بدهید.

مهم‌ترین عامل رضایت زنان از زندگی این است که مردان حق برابر را برای آنها به رسمیت بشناسند. زنان در این شرایط بدون تردید احساس بهتری برای زندگی دارند و این احساس بر دیگر شاخص‌های کیفیت زندگی‌شان نیز مؤثر است.

نهادهای قدرت، از شهرداری و فرمانداری گرفته تا دیگر ارگان‌ها، در این زمینه چه نقشی دارند و چه کاری می‌توانند انجام دهند؟

تمام مجموعه‌هایی که توان فرهنگ‌سازی دارند و وظیفه فرهنگ‌سازی را نیز بر عهده دارند باید برای نهادینه کردن اخلاقیات در جامعه تلاش کنند و خود را به این کار متعهد بدانند. وقتی اخلاق در جامعه رو به زوال برود و فساد توسعه یابد همه اقشار جامعه آسیب می‌بینند، اما در چنین شرایطی زنان نمی‌توانند در بهره‌مندی از فرصت‌های موجود مانند گذشته عمل کنند. بنابراین نهادهای قدرت، از جمله شهرداری و فرمانداری و وزارتخانه‌ها و سایر نهادها، باید در ایجاد زیرساخت‌های لازم برای ارتقای کیفیت زندگی زنان اقدام کنند و سیاست‌گذاری‌ها به سمتی برود که زنان جامعه در یک بازه زمانی به فرصت‌های برابر بیشتری دسترسی یابند. ارتقای اخلاق و سلامت اقتصادی در جامعه نیز در این مسیر حرف اول را می‌زند.